

Hulpdocument 5: Inhoud van VVW en procedures voor werken op hoogte

---

Het doel van deze vereiste is het identificeren van de minimale inhoud die in een VVW of procedure voor werken op hoogte moet bevatten.

De keuze van de te gebruiken apparatuur voor werken op hoogte is afhankelijk van de aard van het te verrichten werk. Hier volgen enkele zaken om rekening mee te houden om zo de beste keuze te maken:

- Volg de rangorde van beheers maatregelen.
- Evalueer de omstandigheden boven en onder de werklocatie, zoals bouw constructies, leidingen, obstructies, enz.
- Weet welke gereedschappen en materialen gebruikt moeten worden om het werk te voltooien.
- Beoordeel het aantal benodigde werknemers en het aantal beschikbare routes voor evacuatie.
- Verkrijg inzicht in de mobiliteit die werknemers nodig hebben om het werk uit te voeren.
- Houd rekening met de beschikbaarheid van apparatuur en van de werknemers die getraind zijn in het gebruik hiervan. (Bijvoorbeeld: ankerpunten, valharnas en certificaten om de gekozen machines te mogen gebruiken)

Werknemers die valstop- of valbegrenzing systemen gebruiken moeten kennis hebben van de ankerpunten die ze mogen gebruiken als onderdeel van het VVW-proces of de te gebruiken procedure. Enkele manieren om werknemers te laten begrijpen welke ankerpunten moeten worden gebruikt voor de uit te voeren taken zijn onder meer foto's en beschikbare tabellen om ankerpunten fysiek in het veld te kunnen identificeren mogelijk. Daar waar labels of keuringsstickers met goedkeuring vereist zijn dient men deze checken of deze voldoen aan en aantal personen wat zich er aan moet bevestigen en keuringsdata.

Oppervlakken die niet als loop-/werkoppervlak ontworpen zijn

Tijdens sommige soorten werkzaamheden kunnen werknemers op oppervlakken komen te staan die niet zijn gemaakt om op te lopen of op te werken. Enkele veel voorkomende voorbeelden van deze oppervlakken zijn:

- daken
- leidingen en pijpen bruggen
- de bovenkant van tanks, vaten en andere apparatuur
- oppervlakken bedekt met isolatie materiaal

Hieronder volgen enkele manieren om met de gevaren van een oppervlak dat niet is gemaakt om op te lopen of te werken om te gaan:

- Voer het werk van boven of onder uit om te voorkomen dat mensen of apparatuur op het oppervlak worden geplaatst, bijvoorbeeld m.b.v. van een hoogwerker of een steiger.
- Laat een bevoegde Persoon, bijvoorbeeld een constructeur of civiel ingenieur, een evaluatie van de betrouwbaarheid van het oppervlak vooraf uitvoeren.
- Verdeel het gewicht over het oppervlak, bijvoorbeeld door het gebruik van platen of afdekkingen.
- Installeer ankerpunten voor werknemers om te gebruiken in combinatie met een valstop- of valbegrenzing systeem.
- Reinig het oppervlak en verwijder vloeistoffen, losse voorwerpen en andere slip- of struikelgevaren.
- Gebruik anti-slip verf of anti-slip matten.

Voorkomen van vallende objecten

Objecten, zoals gereedschappen en materialen, die worden gebruikt in werkgebieden op hoogte kunnen vallen en mensen en apparatuur raken als ze niet goed zijn bevestigd.

Hieronder staan enkele methoden die men kan overwegen om het vallen van materialen of voorwerpen tegen te gaan, of om te voorkomen dat werknemers een gevarezone betreden:

- Veiligheidsnetten of afdekplaten op om materialen op te vangen als deze zouden vallen.
- Plaats afzettingen om werknemers te verhinderen het eronder gelegen gebied te betreden.
- Gebruik schopranden.
- Gebruik een gereedschapsband om er handgereedschap, zoals boren of zagen, aan te bevestigen.
- Borg gereedschappen d.m.v. banden aan pols of riem.

Er zijn verschillende methoden die kunnen worden gebruikt om het risico te verkleinen dat voorwerpen vallen wanneer ze worden opgetild of opgeslagen op verhoogde oppervlakken, zoals:

- Het gebruik hefapparatuur om materialen tussen verschillende niveaus te verplaatsen bijvoorbeeld met touwen en katrollen, vorkheftrucks of kranen.
- Het verbieden om materialen te laten vallen of tussen de werk niveaus te gooien.
- Het opslaan van objecten in bundels of in containers.

Redding methoden

Om geschikte redding methoden voor de taak vast te stellen, zijn er verschillende zaken die moeten worden overwogen, zoals:

- Hoe kan de werknemer om hulp vragen (via de portofoon, mondeling, door vooraf bepaalde handsignalen, vlaggen, sirenes, zwaailichten, enz.)?
- Wat zijn de taken van de werknemers op de grond (een noodsituatie herkennen, het reddingsplan starten, apparatuur vanaf de grond bedienen, enz.)?
- Wat is de responstijd van het reddingsteam en moeten de werknemers actie ondernemen voordat het reddingsteam arriveert?
- Kan de werknemer zichzelf redden (bijvoorbeeld door een daalsysteem te gebruiken of de apparatuur zelf te bedienen)?
- Kan de medewerker op afstand worden verplaatst naar een toegankelijke locatie (bijvoorbeeld door een hoogwerker vanaf de grond te bedienen)?
- In het gebruik van welke redding methoden zijn de werknemers en het reddingsteam getraind?
- Is er redding materiaal beschikbaar (bijvoorbeeld een ladder of hoogwerker om de werknemer te bereiken)?

De medewerker op de grond hoeft geen specifieke kennis te hebben van het werk, maar kan wel de collega observeren die het werken op hoogte uitvoert. Zorg ervoor dat de werknemer op de grond diens taken begrijpt voordat het werk begint.

Informatie over val trauma

Val trauma kan een groot probleem zijn voor werknemers die valbeveiligingssystemen gebruiken. Na een val kan er zich bloed ophopen in de benen van een persoon die in een valharnas hangt. De werknemer kan binnen 5-10 minuten bewusteloos raken en mogelijk sterven door gebrek aan bloed in het hart en in de hersenen. Hieronder staan enkele voorzorgsmaatregelen die kunnen worden genomen om deze situatie te voorkomen:

- De werknemer wordt voorzien van een afdaal inrichting (valchute), zodat hij/zij zichzelf kan redden (wordt voornamelijk gebruikt bij vaste laad-/loslocaties).
- Er is minimaal een tweede werknemer aanwezig en observeert de werkzaamheden en slaat alarm als iemand valt.
- Zorg dat er reddingswerkers en –apparatuur direct beschikbaar zijn voor een snelle redding.
- Gebruik van ankerpunt boven het werkgebied waardoor valhoogte en val snelheid beperkt zijn. Zie voor meer informatie eis en hulpdocument 9
- [Nederland] waar kans op valtrauma aanwezig is bij gebruik van valstop systemen dient men altijd met 2 personen te werken. Optie is om valbegrenzing of valchutes toe te passen waardoor valtrauma niet kan ontstaan.

Goedkeuring

Naam: UA00422
Datum: 26-11-2019
MOC: [EH&STNZ2019090005](#)

Document historie

Overzicht van tenminste de laatste 3 wijzigingen van dit document, inclusief alle wijzigingen van de afgelopen 6 maanden. De meest recente wijziging staat bovenaan.

Datum	Naam	Wijzigingen
26 november 2019	U371036	Nieuw hulpdocument.
